

Αθήνα, 20-02-2012

ΑΠ: Γ/ΕΞ/133-1/20-02-2012

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Ταχ. Δ/ση: ΚΗΦΙΣΙΑΣ 1-3
115 23 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210-6475600

FAX: 210-6475628

Α Π Ο Φ Α Σ Η 23/2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος, στην έδρα της, την 14.2.2012 και ώρα 10:00, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής, Γρηγόρης Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος. Εξάλλου, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος, αν και κλήθηκαν νομίμως εγγράφως, τα τακτικά μέλη της Αρχής Αν. Πράσσοι, Αν. – Ιωάν. Μεταξάς, και Δημ. Μπριόλας οι οποίοι αντικαταστάθηκαν αντίστοιχα από τα προαναφερόμενα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής. Στη συνεδρίαση παρέστη, με εντολή του Προέδρου, η Φερενίκη Παναγοπούλου ως βοηθός εισηγήτρια. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/133/10.01.2012 έγγραφο της Αρχής το Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς» διαβιβάζει στην Αρχή την αίτηση της Α και ζητεί από την Αρχή την άδεια προκειμένου να

χορηγήσει στην Α ιατρικά δεδομένα του πρώην συζυγού της, Β, για δικαστική χρήση. Τα ανωτέρω στοιχεία επικαλείται η Α, σε αίτησή της στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών κατά του Β, προκειμένου να προσβάλει την Απόφαση .../2011 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία επικύρωσε το από 28.9.2010 ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ της ίδιας και του Β αναφορικά με τη ρύθμιση της επικοινωνίας του Β με τα ανήλικα τέκνα τους. Εν προκειμένω, η Α θέλει να αποδείξει ενώπιον του δικαστηρίου ότι ο πρώην σύζυγός της εξαιτίας της ψυχιατρικής του καταστάσεως είναι επικίνδυνος να επικοινωνεί με τα τέκνα τους και ως εκ τούτου πρέπει να αρθεί προσωρινά με δικαστική απόφαση το δικαίωμα επικοινωνίας του Β με τα ανήλικα τέκνα τους.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων της υπόθεσης, αφού άκουσε τον εισηγητή και την βοηθό εισηγητή, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε, κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν.2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2. Επειδή, το άρθρο 4 παρ.1 του ν.2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας (...)*». Με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού και που δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

3. Επειδή, το άρθρο 7 του ν.2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*1. Απαγορεύεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. 2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) Το υποκείμενο των δεδομένων έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί με τρόπο που αντίκειται στο νόμο ή τα χρηστά ήθη ή νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση (...) γ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή*

είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου (...)

4. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν.2472/1997 ορίζει ότι: «Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

5. Επειδή, το άρθρο 14 του ν.3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α'). (...) 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...) 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)». Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: «1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...) 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ». Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...). 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθόσον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν.2472/1997.

6. Επειδή, από το συνδυασμό των προαναφερομένων διατάξεων προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού

χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν στην υγεία (ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα), ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν.2472/1997, εφόσον είναι απολύτως αναγκαία για την άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου (βλ. σχετικά, ιδίως, αποφάσεις της Αρχής 61/2003 και 38/2006). Επιπλέον, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας.

7. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση, η Α ζητεί με την ιδιότητα του τρίτου – σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 στοιχ. θ' του ν. 2472/1997 – πρόσβαση σε δεδομένα σχετικά με την υγεία (ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα) που αφορούν, ως υποκείμενο, στον πρώην σύζυγό της, Β, και τηρούνται στα αρχεία του Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς». Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι ο προβαλλόμενος σκοπός επεξεργασίας συνίσταται, στην άσκηση ενδίκου μέσου βοηθήματος κατά της απόφασης που επεκύρωσε τη συμφωνία μεταξύ των δύο γονέων για τη ρύθμιση της επικοινωνίας του Β με τα ανήλικα τέκνα του, και είναι συνεπώς, νόμιμος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 7 παρ.2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997. Η χορήγηση, ωστόσο, αντιγράφων του πλήρους ιατρικού φακέλου του Β υπερβαίνει τον προβαλλόμενο σκοπό επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 4 του ν. 2472/1997. Και τούτο, διότι η υποστήριξη των ισχυρισμών που προβάλλονται κατά της ανωτέρω απόφασεως δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα, και ειδικότερα, με τη χορήγηση ιατρικού πιστοποιητικού, στο οποίο αναγράφονται τα διαστήματα νοσηλείας του Β στο Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς» καθώς και η αιτία νοσηλείας του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 5 παρ.3 του ν. 3418/2005. Η χορήγηση του ιατρικού πιστοποιητικού με τα ανωτέρω στοιχεία κρίνεται εν προκειμένω αναγκαία και πρόσφορη για την υπεράσπιση δικαιώματός του ενώπιον του προαναφερόμενου δικαστηρίου. Το Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς» βαρύνεται, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, με την υποχρέωση να ενημερώσει τον Β ότι ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα θα ανακοινωθούν στην Α, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 3 του ν.2472/1997.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

Παρέχει στο Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς» την άδεια να χορηγήσει στην Α ιατρικό πιστοποιητικό από το οποίο να προκύπτουν τα διαστήματα νοσηλείας του Β και η αιτία αυτής, με την επισήμανση ότι η χορήγηση του πιστοποιητικού αυτού θα γίνει αποκλειστικά για δικαστική χρήση. Το Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς» οφείλει, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, να ενημερώσει προηγουμένως τον Β ότι ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα θα ανακοινωθούν στην Α.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου